

Satapsykiatrian kulttuurifoorumi

Toimintakertomus 2020-2022

Satapsykiatrian kulttuurifoorumi on ylläpitänyt 2020-2022 vaihtuvaa taidenäyttelyä Harjavallan sairaala aulassa, jossa esillä olevat teokset on maalannut E. Mikola ollessaan Harjavallan sairaalassa potilaana 1980-luvulla.

Syksyllä 2020 on toteutettu Mielen Liike –pilotti yhteistyössä Läntisen tanssin aluekeskuksen kanssa. Kyse oli Tanssikummi®-toiminnasta geriatrisella vuodeosastolla Harjavallan sairaalassa 10.9.-27.11.2020. Läsnaolopäiviä oli yhteensä 21 kpl, kuusi tuntia kerrallaan. Sekä asiakkaiden että henkilökunnan palautteista eniten kuvaileviksi sanoiksi nousivat iloinen, innostunut ja virkistynyt. Toiminnasta koettiin saatavan paljon energiaa ja elinvoimaisuutta, ja toiminnasta oltiin hyvin kiitollisia ja tyytyväisiä.

Harjavallan sairaalan infonäyttöjen mediaplayerit päivitettiin loppuvuodesta 2020. Päivitys mahdollistaa esityksen muokkaamisen laitekohtaisesti, sekä äänen käytön esityksen yhteydessä. Harjavallan sairaalalle on tuotu vaihtuvia taidenäyttelyitä LiikKUVAT-taidenäyttelyn toimesta. Näyttelyt ovat sisältäneet valokuvateoksia, jotka ovat olleet esillä Harjavallan sairaalan kirjastotilassa, sekä videotaidetta, jota on esitetty yksiköissä olevilla infonäytöillä. Vaihtuvat taidenäyttelyt on toteutettu v. 2021 aikana. Näiden jälkeen Harjavallan sairaalalle on tuotu myös Äimä ry:n valokuvanäyttely Kuka tahansa äiti, sekä useiden toimijoiden yhteistyössä toteuttama kokonaisuus, Kulttuurien kimallusta. Taiteen tuomisen psykiatriaan on koettu palautteiden mukaan ajatuksia herättävänä ja rauhoittavana, myös pysäyttävän kiireisen päivän. Palautteissa myös kiiteltiin kulttuurin mahdollistamista sairaalassa, viime vuosina myös korona on ollut hyvin rajoittava tekijä. Toivottiin, että vaihtuvien taidenäyttelyiden tuominen jatkuisi.

Potilaan lausunto-projekti toteutettiin 8/2021-2/2022. Osallistujia oli neljä. Projektin tavoitteena oli tuoda näkyväksi psyykkisesti sairastuneen oman kokemuksen elämästään ja sairaudestaan. Esitysten oli tarkoitus muodostua mielenterveyskuntoutujien omien tarinoiden pohjalta, joista oli ensin tavoitteena muokata fragmentaarinen tarina teatterin lavalle. Ajatuksena oli saada esille elämän koko kirjo iloineen ja suruineen, sairastuneen oma ääni tilanteeseen, joka usein pursuaa ulkopuolisten määrittelyjä. Esityksen käsikirjoittajana sekä ohjaajana teatteri-ilmaisun ohjaaja (AMK) ja psykologi Veera Alaverronen. Koronapandemiatilanteen vuoksi suunnitelmat kuitenkin muokkaantuivat, ja ryhmäprosessi johti videoteoksen taltiointiin. Osallistujat esittivät oman tarinansa, joista koostui yhtenäinen videoteos, Vitutusta ja vaahtokarkkeja. Videoteosta on esitetty eri tilaisuuksissa, ja jatkossakin sitä on mahdollista käyttää mm. koulutusten yhteydessä tai erilaisissa tapahtumissa. Projektiin osallistuneiden ryhmäläisten palautteen mukaan työskentely on koettu merkityksellisenä, ja se on lisännyt hyvinvointia, itseyttä ja itsemäärättyä. Ryhmästä on saatu vertaistukea. Yleisöltä saadun palautteen mukaan videoteos on omiaan tuomaan mielenterveyden haasteita näkyväksi ja vähentämään niiden tuomaa stigmaa. Teosta on kiiteltu paljon.

Voimauttavan sanataiteen ryhmä toteutettiin viiden ryhmäkerran kokonaisuutena tammi-helmikuun aikana 2021. Ensimmäisellä ryhmäkerralla oli viisi osallistujaa, muilla suunnitelluilla ryhmäkerroilla ei ollut osallistujia. Ryhmäkerran lopuksi kerättiin palautetta fiilisjanan avulla. Kahden kohdalla fiilis oli lopussa parempi kuin alussa, kahden osallistujan kohdalla muutosta ei ollut, ja yksi osallistuja koki fiiliksensä ryhmäkerran aikana laskeneen.

Kahdeksan kerran mittainen tanssi-liiketerapiaryhmäkokonaisuus toteutunut keväällä 2022 yhteistyössä Satakulttuurien-hankkeen ja Tanssiterapia Piuman kanssa. Osallistujia ryhmässä oli seitsemän. Ryhmässä yhdisteltiin kehoitietoisuutta vahvistavia harjoituksia ja luovia menetelmiä, kuten liikettä ja kirjoittamista. Osallistujat saivat harjoitteista itselleen sopivia keinoja hyvinvoinnin lisäämiseen. Kehollista turvaa lisäämällä ryhmäläiset kokivat pystyvänsä kohtaamaan turvallisesti myös haastavampia tunteita. Osallistujat raportoivat myöskin mm. elämän merkityksellisyyden, turvallisuuden kokemuksen, unenlaadun parantumisen ja elämästä nauttimisen lisääntyneen.

Kehonlukutaidon koulutus järjestetty toukokuussa 2022 yhteistyössä Satakulttuurien-hankkeen sekä Läntisen tanssin aluekeskuksen kanssa. Kesto oli 3 x 3 tuntia. Osallistujia oli yhteensä kahdeksan. Koulutuksen avulla koettiin, että myös keholla ja asennoilla voi viestiä. Koulutus auttoi katsomaan asioita eri näkökulmista. Koettiin, että saatiin työkaluja omaan työhön.

Sanataidelähtöiset menetelmät –koulutus järjestettiin Satasairaalan henkilökunnalle kesäkuussa 2021. Saadun palautteen perusteella koulutusta pidettiin hyödyllisenä, ja siitä koettiin saavan antia omaan työhön.

Kulttuurifoorumi on ollut mukana syksyllä 2022 Satakulttuurien-hankkeen pilotoimassa kulttuurireseptitoiminnassa. Kulttuurifoorumi on toiminut kulttuurireseptejä jakavana tahona, sekä järjestänyt yhden väylän varata kulttuurikaveria.

Kaiken edellä mainitun toiminnan lisäksi kulttuurifoorumi on esitellyt toimintaansa erilaisissa tilaisuuksissa ja seminaareissa, sekä toiminut kulttuurihyvinvoinnin puolesta puhujana.

Tilastoja Satakulttuurien-hanke ja Satapsykiatrian kulttuurifoorumi 2020-2022

	Tilaisuuksia ja toimintoja eli tapahtumia tai esim. taidenäyttelyitä	Osallistuneet henkilöt (sekä ammattilaisia, kokemusasiantuntijoita että kohderyhmää)	Kokoukset (kpl)
Vuonna 2020	31	62	10
Vuonna 2021	42	51	9
Vuonna 2022	30	457	4
Yhteensä	103	570	23